

планах навчальних закладів, й у виданні навчально-методичної літератури, й у підготовці відповідних кадрів педагогів.

Виконавська, методична та конструкторська практика у бандурному мистецтві України та української діаспори засвідчують послідовний поступ не лише для відновлення історичної справедливості стосовно харківських бандурних традицій, але й мають чіткий вектор фахового спрямування в майбутнє, збереження традиційної національної культури.

Література

1. Дутчак В. Бандурне мистецтво українського зарубіжжя ХХ – початку ХХІ ст. Івано-Франківськ: Фоліант, 2013. 488 с. + 72 іл.
2. Дутчак В. Харківська бандура в об'єктиві наукових досліджень. Вісник Прикарпатського університету. Сер. Мистецтвознавство. Івано-Франківськ, 2014. Вип. 28–29, ч. 2. С. 217–219. [Рец. на кн.: Мішалов В. Харківська бандура : культурологічно-мистецькі аспекти генези і розвитку виконавства на українському народному інструменті]
3. Дутчак В. Творча і наукова діяльність Андрія Горняткевича (Канада) в контексті розвитку бандурного мистецтва України та діаспори. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Музичне мистецтво. 2018. Вип. 2. С. 106–124.
4. Карась Г. Музична культура української діаспори у світовому часопросторі ХХ століття: монографія. Івано-Франківськ: Тіповіт, 2012. 1164 с.
5. Мішалов В. Харківська бандура: культурологічно-мистецькі аспекти генези і розвитку виконавства на українському народному інструменті. Харків: Видавець Савчук О. О., 2013. 368 с.; 109 іл. [Серія: «Слобожанський світ». Випуск 7].
6. Штокалко З. Кобзарський підручник [заг. ред. А. Горняткевича]. Едмонтон; К.: Вид-во Канадського ін-ту укр. студій, 1992. 343 с.
7. Штокалко З. Кобза [ред. Андрій Горняткевич]. Едмонтон; К.: КІУС, 1997. 560 с.

УДК 004:37

МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИВЧЕНІ ІСТОРІЇ У 10 КЛАСІ НА ПРИКЛАДІ ТЕМИ: «ТОТАЛІТАРНІ РЕЖИМИ ЯК ВИКЛИК ЛЮДСТВУ»

Ніна Загребельна,

*кандидат історичних наук, доцент кафедри методики викладання
суспільних дисциплін і гендерної освіти*

Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова,

Дмитро Вишнівський,

магістрант історичного факультету

Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

Стаття присвячена проблемам розвитку і впровадження сервісів хмарних технологій у навчальний процес. Висвітлено головні поняття інформаційно-комунікаційних технологій, хмарних сервісів та методика їх використання при вивченні історії.

Ключові слова: *освіта; хмарні технології; хмарні сервіси; інформаційні технології.*

The article is concerned with the problems of development and implementation of cloud technology services in the educational process. There are described the main concepts of information and communication technologies, cloud services and methods of their use in studying the history of Ukraine.

Keywords: *cloud technologies; cloud services; Information Technology; education.*

Мінливість сучасного світу ставить перед системою освіти та суспільством загалом завдання швидкої адаптації до нових умов життя. Різка зміна парадигм уже не здається чимось абстрактним. Реальність вимагає все більшої гнучкості у процесі реагування на виклики. На нашу думку, хмарні технології є одним із тих інструментів, що стають у нагоді саме в освітньому середовищі при намаганнях бути гнучким.

Стан сучасної освіти в Україні засвідчує про її не підготовленість до викликів технологічного суспільства. Пануючі підходи у сучасній українській освіті не відповідають вимогам сучасного інформаційного суспільства як у широкому плані, так і у вузькому, т.б. задовольняти потреби ринку праці. Окрім високomorальної та професійної особистості, вони потребують також модернову, здатну до практичної діяльності у новій парадигмі світу, гнучку до стрімких змін.

У наслідок цього одним із актуальних питань залишається впровадження новітніх технологій в освітній процес. На сучасному етапі одними з яких і є хмарні технології, які допомагають змінити навчальне середовище, зродити освітній процес більш різноманітним та практично значимим для широкого кола здобувачів освітніх послуг.

Упродовж останніх років проблема хмарних технологій в освіті стала доволі популярною, багато дослідників стали працювати у цьому напрямку. Однак ще потребують дослідження вузькі аспекти цієї теми, а саме особливості використання хмарних технологій під час вивчення конкретних предметів та тем. Проте, теоретичні питання з проблеми знайшли своє висвітлення у ряді досліджень. Так, В. Биков у праці «Технологія хмарних обчислень» [2] розкрив важливість провадження в освітній простір засобів ІКТ; С. Литвинова у праці «Хмарні технології в управлінні дошкільним навчальним закладом» [3] розкриває роль хмарних засобів в управлінні освітніми процесами; проблемі використання хмарних обчислень для організації тестування присвячено дослідження Н. Морзе та О. Кузьминської «Педагогічні аспекти використання хмарних обчислень» [4].

Метою статті є аналіз основних видів хмарних сервісів при вивченні конкретної теми історії України у 10 класі.

Постійні зміни в освітньому просторі ставлять перед вчителем вимогу відповісти часу. Вчитель сучасного закладу освіти має не просто володіти знаннями своєї галузі, а й бути компетентним у сучасних технологіях.

Уперше концепція хмарних технологій з'явилася ще в 1960 році, коли американський учений Джон Маккарті висловив припущення, що коли-небудь комп'ютерні обчислення стануть надаватися подібно до комунальних послуг у зв'язку із значним розвитком технології та її *здешевшенням* [7].

Ефективність хмарних технологій буде зумовлена тим, наскільки вчитель зможе доцільно інтегрувати їх в процес навчання. Для цього, насамперед, необхідно з'ясувати яка мета та цільові завдання ставляться до вивчення, наприкладі теми «Тоталітарні режими як виклик людству».

Для формування в здобувачів освітніх послуг хронологічної компетентності доцільно використати стрічку часу. Існує ряд сервісів для роботи над стрічкою часу, а саме **Timetoast** - простий сервіс для створення часових стрічок. Дозволяє розміщувати в хронологічній послідовності дату, опис, посилання, а також додавати зображення, відеоролики та файли та **Tiki-Toki** з можливістю створення 3D стрічок, коли послідовність подій можна переглядати, рухаючись вглиб екрану. Події можна доповнювати зображеннями або відео. Можна створити одну стрічку часу до усієї теми, яка буде містити хронологічні межі «Великої депресії» і «Нового курсу» Ф. Д. Рузвельта, громадянської війни в Іспанії, Голодомору в Україні, час приходу до влади фашистів в Італії та нацистів у Німеччині, встановлення авторитарних режимів

у країнах Центрально-Східної Європи, утвердження сталінського режиму в СРСР, утворення ООН [1].

Засвоєнню змісту понять допоможуть хмари слів, які можна створити за допомогою сервісів Tagul чи Worditout. Хмару слів доцільно використовувати під час закріплення понять з теми. Створивши хмару наступних понять: «Велика депресія», «форсована індустріалізація», «суцільна колективізація», «Голодомор», «Новий курс», «тоталітаризм», «фашизм», «націонал-соціалізм», «інтегральний націоналізм», «санация», «геноцид», «антисемітизм», «осадництво», «пацифікація», «гандизм» здобувачі освітніх послуг можуть вправлятися в розумінні їх значень і визначити таким чином, незрозумілі поняття [1].

Для систематизації навчального матеріалу доцільно використати хмарні сховища. Найбільш зручними хмарними додатками для зберігання, редагування та синхронізації файлів є Google One (Диск) та Microsoft Office 365. Вчитель може використати дані сервіси для розміщення додаткової інформації з даної теми, яка відсутня у підручнику. Вони забезпечують зберігання файлів різних форматів. В хмарних сховищах можна розмістити різноманітні документи, наукові статті, цікаві факти, посилання на документальні чи художні фільми тощо. Сховища можуть стати місцем, де здобувачі освітніх послуг зможуть отримати додаткову інформацію у разі виникнення зацікавлення до теми.

Для візуалізації навчального матеріалу найчастіше використовують презентації. Презентації можна створити за допомогою наступних сервісів: Prezi, PowerPoint, Haiku Deck та інші. Презентація дозволяє зібрати весь навчальний матеріал у різних форматах відповідно до логіки навчального заняття [6]. Як правило презентацію створюють на тему одного уроку. Наприклад «Утвердження комуністичного тоталітарного режиму в СРСР» де послідовно висвітлюватимуться такі питання: Встановлення режиму сталінської диктатури, форсована індустріалізація, директивна економіка, суцільна колективізація сільського господарства, опір селянства, масові репресії. Конституція СРСР 1936 року [1].

Для наповнення презентації доцільно використати інфографіку – візуалізація даних, яку можна створити за допомогою сервісів Vizualize чи Easel.ly. Інфографіка поєднує в собі текстову інформацію та зображення, що структурована і відповідно краще сприймається здобувачами освітніх послуг. Інфографіку краще створювати на основі матеріалу однієї теми чи пункту плану уроку. Наприклад «Репресії та Голодомор в Україні», де наочно демонструватимуться результати політики «великого перелому» в УСРР. За умови базової цифрової грамотності здобувачі освітніх послуг можуть також бути залучені до підготовки презентацій чи виготовлення інфографіки. Така робота може бути представлена як розробка проекту.

Використання в освіті хмарних технологій також допомагає формуванню у здобувачів освітніх інформаційно-комунікаційних компетентностей. Таким чином, хмарні технології та створений на їх основі інформаційний освітній простір є альтернативою традиційному навчально-виховному процесу, що забезпечує умови для персонального навчання, інтерактивних занять і колективного викладання. Крім того, мережева хмара дозволяє тим, хто навчається, взаємодіяти із широким колом учасників незалежно від їх місцезнаходження [5, с.99].

Література і джерела

1. Навчальна програма з історії України для загальноосвітніх навчальних закладів. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>

2. Биков В. Ю. Технології хмарних обчислень – провідні інформаційні технології подальшого розвитку інформатизації системи освіти України // Комп'ютер у школі та сім'ї. Вид. 6. стор. 3-11.
3. Литвинова С. Г. Хмарні технології в управлінні дошкільним навчальним закладом / С.Г. Литвинова // Інформаційно-комунікаційні технології в економіці, освіті та соціальній сфері. Випуск 8. – Сімферополь: ФЛП Бондаренко О.А., 2013. – С. 77-82.
4. Морзе Н. В. Педагогічні аспекти використання хмарних обчислень / Н.В. Морзе, О.Г Кузьмінська // Інформаційні технології в освіті. – 2011. – Вип. 9. – С. 20-29
5. Назаренко В. Переваги і перспективи використання хмарних технологій у навчально-виховному процесі / В. Назаренко // Нова педагогічна думка. - 2016. - № 4. - С. 97-99. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npd_2016_4_25
6. Шевченко В. П. Мистецтво комп'ютерної презентації // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.unicyb.kiev.ua/Library/Present/
7. A history of cloud computing [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.computerweekly.com/feature/A-history-of-cloud-computing> (15.03.2017).

УДК 929:281.9

СОЛОМІЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА ТА РАДЯНСЬКА ВЛАДА: ВІД ЗІРКИ ЗІ СВІТОВОЮ СЛАВОЮ ДО ЗАБУТТЯ

Ігор Коляда,

*доктор історичних наук, професор кафедри методики навчання
суспільних дисциплін і гендерної освіти Національного педагогічного
університету імені М.П. Драгоманова*

Віталіна Дрозденко,

*магістрант Національного педагогічного університету
імені М.П. Драгоманова*

У статті вперше розглянуто історію взаємин між видатною українською оперною співачкою Соломією Крушельницькою та тоталітарною системою радянської держави. В дослідженні автор акцентує увагу на тому, що радянська тоталітарна система всіляко намагалася морально знищити всесвітньо відомому оперну співачку. Однак, вона не лише розпочала нове життя при ворожому для неї режимі, а й сама не змінилася, зберегла притаманну їй гідність та простоту в поведінці.

Ключові слова: *Соломія Крушельницька, радянська влада, оперна співачка, консерваторія, тоталітарна система.*

The article considers for the first time the history of relations between the outstanding Ukrainian opera singer Solomiya Krushelnytska and the totalitarian system of the Soviet state. In the study, the author emphasizes that the Soviet totalitarian system tried in every way to morally destroy the world-famous opera singer. However, not only did she start a new life under a regime hostile to her, but she herself did not change, retaining her inherent dignity and simplicity of behavior.

Keywords: *Solomiya Krushelnytska, Soviet power, opera singer, conservatory, totalitarian system.*

Здобуття Україною незалежності, зростання дослідницького інтересу до вивчення біографій окремих особистостей з історії України, надає українській історичній науці нових характерних рис не притаманних попередньому періоду вітчизняної історіографії. Крім того, сучасний стан розвитку українського суспільства, як частини європейського цивілізаційного виміру, створює необхідність вирішення тих кризових явищ, які є харак-